

Byen og omegn

Nyheter fra KRISTIANSAND ▶ VENNESLA ▶ SØGNE ▶ SONGDALEN

– Kommunen trækker på utviklingshemmede

Kommunen truer menneskeverdet til psykisk utviklingshemmede. Det mener forbundet deres, som raser mot omorganisering i helsesektoren.

Av INGE T. DALEN

KRISTIANSAND: – Det skremmer oss hvis Kristiansand vil skru klokka ti år tilbake. Det gir oss følelsen av at mennesker med utviklingshemning er lite verdt, sier en provosert leder **Guro Smith-Tønnessen** for Norsk Forbund for Utvik-

lingshemmede i Kristiansand. Forbundet raser mot omorganiseringen av helse- og sosialsektoren i Kristiansand kommune, og har sendt et krast brev om det.

I dag er det den ordinære omsorgstjenesten som betjener voksne psykisk utviklingshemmede i egne boliger. Men kommunen vil heller organisere hjelp til denne gruppen i egne enheter i bydelene. Det betyr egne team av helsepersonell som bare skal jobbe med psykisk utviklingshemmede.

Forbundet mener dette smaker for mye av gam-

mel institusjonstenkning fra før HVPU-reformen (se FAKTA).

– Dette vil vi på det sterkeste advare mot. Det betyr at Kristiansand etablerer en egen særomsorg for denne gruppen, sier Smith-Tønnessen.

– Vi tar veldig sterk avstand fra det. Det er skremmende at de ansatte ønsker dette som vi har kjempet så hardt mot.

Hun mener et slikt system bryter totalt med prinsippene i reformen om inkludering og normalisering. De psykisk utviklingshemmede skal bli likeverdige samfunnsborgere, ikke stigmatiseres som gruppe.

– På flere områder ser det ut som en slik innfallsvinkel er fraværende. Det handler jo om å spare penger, dette, mener

den lokale forbundslederen.

De neste fire årene skal kommunen satse stort på å skaffe psykisk utviklingshemmede over 18 år egne boliger. Det går fram av kommunens handlingsprogram for 2002-2005.

Boligene skal i hovedsak bygges som bofellesskap, der 4-7 beboere har egne leiligheter og fellesrom i tillegg. Det er en vanlig måte å løse det på i Kristiansand etter at de store institusjonene ble nedlagt.

Forbundet for utviklingshemmede har akseptert disse «mini-institusjonene» som et kompromiss. Men de pårørende vil ikke tolerere ytterligere stigmatisering.

– Det vil kunne bli problemer å få fagpersonale til slik særomsorg. Det blir ikke så at-

traktivt for dem med utdanning å søke stillinger med så smalt miljø. Det forsterker at dette er noe helt spesielt. De psykisk utviklingshemmede er helt nederst på rangstigen allerede, mener Smith-Tønnessen.

– Vi er redde for at når de i sin velmenhet mener det er det beste for dem, er det ikke det: Vi er veldig engstelige for en slik utvikling.

– Jeg skjønner ut fra historien at de reagerer, sier konstituert helse- og sosialdirektør Lars Dahlen i Kristiansand kommune. Han understreker at kommunen heller ikke vil ha institusjonspreg.

– Vi er opptatt av å gi best mulig tilbud til dem som vi har ansvar for, men det er altså

uenighet om hvordan. Vi tar høringsuttalelsen fra forbundet for utviklingshemmede på alvor, og må ta den med i vurderingen i det videre arbeidet, sier Dahlen.

inge.dalen@fedrelandsvennen.no

FAKTA

► Reformen i helsevernet for psykisk utviklingshemmede (HVPU) kom i 1991. Kommunene tok over det statlige ansvaret for de psykisk utviklingshemmede.

► Normalisering av psyssisk utviklingshemmedes livssituasjon var målet for reformen. Utviklingshemmede skulle ut av institusjonene og inn i egen bolig for å bli integrert i lokalsamfunnet.